

PARİS BÜROSU

TS/PRS/12-29

FRANSIZ BASININDA TÜRKİYE

EYLÜL 2012, No: 9

TUSIAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL	tusiad@tusiad.org
ANKARA	ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS	bxloffice@tusiad.org
BERLIN	berlinoffice@tusiad.org
PARIS	parisoffice@tusiad.org
BEIJING	tusiad.china@tusiad.org
WASHINGTON DC	usoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

33, RUE GALILEE 75116 PARIS T: +33 1 44 43 55 35

TÜRKİYE - SURİYE

Türkiye, artan mülteci akını karşısında, Suriye'deki çatışmalardan kaçan sivillerin yerleştirilmesi için Birleşmiş Milletler'e Suriye'de bir tampon bölge oluşturulması çağrısında bulundu. Beşar Esad Türkiye'nin önerisini gerçekçi bulmadığını belirtti.

Türk bir diplomat tarafından, Kilis yakınlarında 5 000, Reyhanlı yakınlarında ise 2000 Suriyelinin Türkiye geçiş yapmak istedikleri sırada sınırda durdurulduğu bildirildi. Söz konusu mülteciler Türkiye'ye yerleştirilmelerine elverişli alt yapı sağlanana kadar Suriye topraklarında bekletiliyorlar.

Büyük çoğunluğunu Sünnilerin oluşturduğu mülteci akını özellikle 1939 yılına kadar Suriye'nin boyunduruğunda kalmış ve halkın çoğunluğunu, Beşar Esad ile aynı mezhepten olan Alevilerin oluşturduğu Antakya bölgesindeki yerel halkla gerginliklere sebep oluyor.

Fransa, İngiltere ve Birleşmiş Milletler yetkilileri Türkiye'nin taleplerine ihtiyatla yaklaştılar. Fransa'nın başkanlığında gerçekleşen Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi toplantısı öncesinde yapılan basın toplantısında Fransız ve İngiliz Dışişleri Bakanları Laurent Fabius ve William Hague tampon bölge oluşturulması fikrini desteklemediklerini belirtmişlerdi.

BM Mülteciler Yüksek Komiseri Antonio Guterres, Suriye topraklarında siviller için güvenli bölge oluşturulması fikrini insan haklarına karşı bulduğu gerekçeyle desteklemediğini ve bu tip bölgelerde etkili bir koruma ve güvenlik sağlanabilmesinin zor olduğunu ifade etti.

Türkiye 1991'de ilk Körfez Savaşı sırasında yarım milyon Iraklı Kürdün ülkelerinden kaçıp kendi topraklarına yerleşmesine benzer bir durumla yeniden karşı karşıya kalmaktan çekiniyor. Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi Başkanı Fuat Oktay'a göre Türkiye topraklarındaki 80.000 Suriyeli mülteci için 300 milyon dolar harcadı; ancak verilen sözlere rağmen karşılığında hiç bir mali destek almadı.

Türkiye'nin Esad karşıtı durumu, Türkiye'nin en büyük enerji tedarikçileri olan ve Suriye'yi destekleyen İran ve Rusya ile ilişkilerini de hassaslaştırıyor. Suriye ve Suriye üzerinden bölgedeki diğer ülkeler ile olan ekonomik ilişkiler kesildi. Ancak Ankara'yı asıl olarak Suriye hükümeti ve PKK arasında yeniden işbirliği kurulması ihtimali endişelendiriyor.

Birçok gözlemci Türkiye'nin yeni bir düzen yaratamadığı için eskisi gibi ABD dış politikasıyla uyumlu bir politikaya yöneldiğini, topraklarında İran'a karşı NATO füze radar sistemi kurulmasına izin verdiğini ve böylelikle artık arabulucu gücünün de kalmadığını düşünüyor.

Türkiye sınırında Kürt nüfusunun etkisi arttıkça, Irak'taki gibi bir Kürt özerk bölgesinin oluşturulmasından ve kendi topraklarındaki Kürtler arasında ayrılıkçı eğilimlerin artmasından endişe ediyor. PKK'nın ise son aylarda Baas rejimiyle yakınlaştığı biliniyor. Fransız Uluslararası ve Stratejik İlişkiler Enstitüsü Yayın Müdürü Didier Billion, bu yaklaşımını "PKK, Türkiye'ye zarar verdikçe kiminle ittifak yaptığını önemsemiyor" şeklinde yorumluyor.

- "Réfugiés syriens. Divergences au Conseil de sécurité de l'Onu", Ouest France, 30/08/2012
- «Syrie/Turquie: arrêt l'accueil de réfugiés »,Le Figaro, AFP, 27/09/2012
- «Syrie: Au moins onze personnes tuées près de Damas », Nouvel Observateur, 26/08/2012
- «A la frontière turque, réfugiés et combattants syriens continuent de passer», Le Point, AFP, 29/08/2012
- «Syrie: Ankara demande des zones tampons à l'Onu, Londres et Paris restent prudents », Le Parisien, AFP, 30/08/2012
- «Réfugiés syriens. Divergences au Conseil de sécurité de l'Onu »,Ouest France, 30/08/2012
- «La zone tampon en Syrie voulue par Ankara rencontre peu d'écho »,Le Point, Reuters, 29/08/2012
- « La Turquie veut contenir l'afflux de réfugiés syriens », Le Monde, Guillaume Perrier, 28/08/2012
- «La Turquie cesse temporairement l'accueil de réfugiés syriens »,Nouvel Observateur, 26/08/2012
- «La Turquie s'enlise en Syrie » , Libération, Bayram Balci, 28/08/2012
- «Turquie : le rêve évanouit d'un nouvel ordre régional », Le Monde, Guillaume Perrier, 26/08/2012
- «Syrie : le facteur kurde », Le Monde, Shahzad Abdul, 28/08/2012

TÜRKİYE - IRAK

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye’de bulunan ve Irak mahkemesi tarafından 9 Eylül’de hakkında idam kararı verilen Irak Cumhurbaşkanı Yardımcısı Tarık Haşimi’yi Irak’a iade etmeyeceğini açıkladı. Irak Yargı Yüksek Konseyi, Haşimi ve Türkiye’de bulunan damadını bir generalin ve bir avukatın öldürülmesinden suçlu buldu.

- “Irak: la justice condamne le vice-président Hachémi à mort”, Le Point, AFP, 11/09/2012

TÜRKİYE

Terör Saldırıları

Türkiye Genelkurmay Başkanlığı’nın resmi internet sitesindeki açıklamaya göre Kuzey Irak’taki PKK kamplarının bombalanması sonucu 25 terörist hayatını kaybetti.

NTV’nin verdiği bilgilere göre, senenin başından bu yana 88 Türk askeri hayatını kaybetti; son beş ayda güneydoğudaki askeri operasyonlarda ise 373 PKK’lı öldürüldü. Türk ordusu son altı ayda pusu PKK’ya karşı 974 operasyon düzenledi.

8-14 Eylül tarihleri arasında güneydoğuda düzenlenen operasyonlarda 4 Türk askerinin hayatını kaybettiği ve 75 PKK’lının öldürüldüğü bildirildi. Ayrıca, PKK tarafından düzenlenen İstanbul’daki intihar bombası beş polisin hayatını yitirmesine sebep oldu; Bingöl’deki mayın patlaması ise sekiz polisin ölümüne dokuzununsa yaralanmasına neden oldu. PKK’nın Bingöl ve Muş arasındaki yolda pusu kurarak roket atarakla gerçekleştirdiği saldırıda 7 asker hayatını kaybetti, 58 asker yaralandı.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan 17 Eylül’de yaptığı açıklamada son bir ay içerisinde 500 PKK’lının öldürüldüğünü açıkladı ve PKK’yı silah bırakma çağrısında bulundu.

- “L’aviation turque a bombardé le PKK en Irak 14 fois en quatre jours”, Le Monde avec AFP, 10/09/2012
- “Heurts entre armée turque et rebelles kurdes. 461 morts en 2012”, Ouest France, 10/09/2012
- “Selon Ankara, les combats entre l’armée turque et les Kurdes ont fait 79 morts en une semaine”, Le Monde, 14/09/2012
- “Turquie: un kamikaze se fait exploser devant un commissariat d’Istanbul, 5 blessés Le Point”, AFP, 11/09/2012
- “Huit policiers tués par l’explosion d’une mine dans l’est de la Turquie”, Le Nouvel Observateur, Challenges, 16/09/2012
- “Turquie: 7 soldats tués et 58 blessés dans une embuscade du PKK”, Le Point, AFP, 18/09/2012
- “La Turquie affirme avoir tué 500 rebelles kurdes du PKK en un mois”, Le Monde, 17/09/2012
- “Turquie: 7 soldats tués et 58 blessés dans une embuscade du PKK”, Le Nouvel Observateur AFP, 18/09/2012

KCK Davası

Terör örgütü PKK’nın şehir yapılanması olduğu iddia edilen KCK’ya yönelik açılan ve 44 gazetecinin yargılandığı davanın 10 Eylül’deki duruşmasına insan hakları örgütü temsilcilerinin yanı sıra çok sayıda BDP milletvekili ve CHP’den (mecliste 135, hapiste 2 milletvekili) üç milletvekili sanıklara destek vermek üzere mahkeme salonunda yerlerini aldılar.

- “Turquie: 44 journalistes en procès”, L’Express.fr, 10/09/2012
- “Procès historique contre 44 journalistes de la «presse libre» kurde” Libération, Ragıp Duran, 11/09/2012

Balyoz Davası

21 Eylül'deki Balyoz davası duruşmasında "İslami-muhafazakâr" hükümete karşı darbe teşebbüsünde bulunmakla suçlanan 300'den fazla subayı ağır şekilde cezalandırıldı. Muhalefet kararı "cadı avı" olarak değerlendirdi.

Dava sonucunda 1. Ordu Komutanı emekli Orgeneral Çetin Doğan, eski Deniz Kuvvetleri Komutanı emekli Oramiral Özden Örnek, eski Hava Kuvvetleri Komutanı emekli Orgeneral Halil İbrahim Fırtına 20 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Ayrıca 78 sanığa 18, 246 sanığa 16 yıl hapis cezası verildi. 34 kişi hakkında beraat kararı verildi.

- "Très lourdes peines dans le procès des officiers turcsibération", La Libération, Ragıp Duran, 21/09/2012
- "Turquie: la justice condamne lourdement des centaines d'officiers pour complot", Le Nouvel Observateur, 21/09/2012

Mülteciler

Filistin ve Suriyeli kaçak göçmenleri taşıyan mülteci teknesinin İzmir açıklarında batması sonucu yarısı çocuk 61 kişi hayatını kaybetti. Kaptan ve yardımcısının da içinde bulunduğu kırk altı kişi kazadan sağ kurtuldu.

Türkiye birkaç senedir Avrupa dışından Schengen serbest dolaşım bölgesine kaçak girmek isteyen göçmenler için başlıca transit ülkesi haline geldi. Bu yaz Yunanistan'ın Türkiye sınırına 20.000 polis göndermesi sonucu yakalanan kaçak göçmen sayısı %84 oranında azaldı.

- "Un bateau chargé de migrants sombre au large de la Turquie", Le Nouvel Observateur Challenges, 07/09/2012
- "Turquie: 58 morts dans le naufrage d'un navire de migrants", Le Point, AFP, 06/08/2012
- "A la frontière gréco-turque, les migrants en quête de nouveaux passages vers l'UE", Le Monde, Guillaume Perrier, 08/09/2012

EKONOMİ

İkinci çeyrek büyüme

Türkiye ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde %2,9 büyüme kaydetti ve büyüme tahminlerine (%3) yaklaştı.

Nisan-Haziran döneminde iç talepteki %2,6'lık gerilemeye karşılık, ihracat artışı (yıllık +%19,8) büyümeyi desteklemeye devam ediyor

- "La Turquie échappe à la crise", Les Echos, Massimo Prandi, 11/09/2012

Arap Baharı'nın Türk ticaretine etkisi

Türk ekonomisi Arap Baharı'ndan olumsuz etkilendi. Türkiye, Ortadoğu pazarlarına yönelerek ticari ilişkilerde Avrupa'ya olan bağımlılığını dengelemeyi hedefliyor ve pazar alanını çeşitlendirmek amacıyla 2005'ten beri Türk şirketlerini bölgeye yatırım yapmaya teşvik ediyordu. Komşu ülkelerdeki devrimler ve rejim değişiklikleri ise Türkiye'nin bölge ile olan ticari ilişkilerine gölge düşürüyor. Özellikle Libya ve Suriye pazarlarını kaybetmesi, Türkiye'yi Sahra-altı Afrika ve Güney Amerika'ya yöneltiyor.

- "Le commerce turc souffre des révolutions", Le Monde, Guillaume Perrier, 26/08/2012

Renault Clio IV

Fransız ekonomi gazetesi La Tribune, Renault'nun Clio IV modelinin üretiminin %60'ını Bursa'daki fabrikasında, kalan üretimini ise Yvelines'deki Flins fabrikasında yapacağını duyurdu. Ekim başında satışa çıkması beklenen Clio IV'ün üretimine her iki fabrikada da başlandı. Renault, gelecek sene başında piyasaya sürülecek olan break modelin montajını Bursa fabrikasında gerçekleştirecek.

- "La Clio produite à 60% en Turquie", Le Figaro, Le Nouvel Observateur, Challenges, Le Point, Le Parisien, L'Expansion, AFP, 06/09/2012

Koop-İş ve Ikea arasında anlaşmazlık

Koop-İş Sendikası IKEA'yı iş yerlerinde sendikal çalışmaları engellemekle suçladı. IKEA ise asılsız olduğunu iddia ettiği suçlamalara karşılık olarak sendikaya yasal yollara başvuracağını bildiren bir uyarı mektubu gönderdi.

Koop-İş ise harekete geçerek Ikea'nın İstanbul'daki mağazası önünde yaklaşık 1000 işçinin katıldığı bir eylem gerçekleştirdi. Amerikan Wall Street Journal'ın haberine göre bu eylemin etkisiyle, Uni Global Union sendikası markanın Türkiye'deki yöneticilerine baskı yapmasını sağlamak amacıyla Ikea temsilcileri ile görüştü.

Koop-İş anlaşmazlığın çözülmemesi halinde eylemlerini Ikea'nın başka illerdeki şubelerinde de sürdüreceğini açıkladı.

- "Ikea confronté à un nouveau conflit social, cette fois en Turquie", Le Monde, Anna Villechenon, 12/09/2012